

برنده اصلی انتخابات سوئد حزب نژادپرست دموکرات‌های سوئد است!

بهرام رحمانی

bahram.rehmani@gmail.com

مردم سوئد روز یکشنبه ۱۱ سپتامبر ۲۰۲۲ برابر با ۲۰ شهریور ۱۴۰۱ به پای صندوق‌های انتخاباتی رفتند تا در رقابتی که تنگاتنگ‌تر از هر زمان دیگر توصیف شده بود، به احزاب مورد نظر خود رای بدهند.

براساس نتایج ابتدایی، میزان مشارکت در انتخابات سال جاری، در مقایسه با انتخابات دوره گذشته کاهش چشم‌گیری داشته است. در انتخابات سال ۲۰۱۸، رقم رای‌دهندگان به ۸۷ درصد بود در حالی که در انتخابات کنونی میزان مشارکت تا پایان شمارش آرا به ۸۳ درصد خواهد رسید.

چهارشنبه شب، مشخص شد که جناح راست در انتخابات پارلمانی روز یکشنبه ۱۱ سپتامبر ۲۰۲۲، بیش‌ترین رای را کسب کرده است. انتظار می‌رفت میزان مشارکت در این انتخابات بالا باشد، و بیش از ۸۰ درصد جمعیت واجد شرایط رای دادن - ۷۰۸ میلیون نفر - رای دهند.

حوزه‌های انتخاباتی در سراسر سوئد، راس ساعت ۸ صبح یکشنبه ۱۱ سپتامبر ۲۰۲۲ در سراسر کشور باز و در راس ساعت ۲۰ نیز درهای خود را بستند. پس از آن شمارش آرا آغاز شد. هر رای دهنده‌ای در صورت درخواست می‌توانست در موقع شمارش آراء، نظاره‌گر آن باشد.

پس از بسته شدن مراکز رای‌دهی، شمارش آرا آغاز می‌شود. هر رای دهنده‌ای در صورت علاقه و درخواست می‌تواند در موقع شمارش آراء، نظاره‌گر آن باشد.

روز یکشنبه و از همان آغاز کار حوزه‌های انتخاباتی، هم‌زمان رهبران و اعضا و هواداران احزاب سیاسی، با بی‌صبری و متعجب چشم به صفحات تلویزیونی دوخته، و منتظر یک تغییر در نتیجه بودند تا جشن پیروزی برپا کنند.

اساتید معروف دانشگاه‌های معتبر سوئد، با ارائه نظرات خود و تفسیرهای لحظه‌ای، همراه با گزارشگران تلویزیونی، فضای هیجان انگیزتری برای پیروزی و شکست شکل می‌دادند. هر وقت تعداد آراء شمرده و نشان داده می‌شد، طرفداران خانم ماگدالنا آندرسون رهبر حزب سوسیال دموکرات و کاندیدای نخست وزیری از سوی بلوک چپ با حمایت سه حزب چپ، سنتر و محیط زیست، از پیروزی وی دلگرم‌تر می‌شدند.

اولف کریسترشون رهبر حزب مدرات و کاندیدای سمت نخست وزیری که از سوی بلوک راست شامل سه حزب دموکرات‌های سوئد، دموکرات مسیحی و لیبرال حمایت می‌شود، نیز با هیجان منتظر پایان نتیجه شمارش بود تا خود را بر صندلی نخست وزیری تجسم کند.

هیجان و دلهره وقتی بیش تر شد که پس از شمارش ۷۵ درصد آراء، تابلوی انتخابات نشان می داد ماگدالنا اندرسون ۱۷۴ کرسی و رقیب راست گرای وی اولف کریسترشون، ۱۷۵ کرسی کسب کرده است. تا این لحظه راستگرایان اکثریت محدود پارلمانی را تصاحب کرده بودند.

پیش از اعلام نتایج نهایی انتخابات ۱۱ سپتامبر، آخرین نظرسنجی ها سوسیال دموکرات ها را با حدود ۳۰ درصد در رتبه اول قرار می داد. پس از آن دموکرات های سوئد با حدود ۲۰ درصد و میانه روها با ۱۷ درصد در رتبه های بعدی قرار داشتند. حزب دموکرات سوئد در انتخابات سال ۱۹۹۸ تنها ۰/۰۴ درصد آرا را به دست آورده بود، اما در آخرین انتخابات سال ۲۰۱۸، سومین حزب بزرگ این کشور حوزه اسکاندیناوی شد.

نخست وزیر کشور - ماگدالنا اندرشون اعلام کرد که امروز پنجشنبه استعفا خود را ارائه خواهد کرد. اولف کریسترشون، رهبر حزب مودرات ها در ویدئویی در شبکه های اجتماعی می گوید که می خواهد دولتی برای «کل سوئد» تشکیل بدهد. در حال حاضر مذاکرات تشکیل دولت میان احزاب مودرات ها، دموکرات های سوئد و لیبرال ها، دموکرات های مسیحی و حزب لیبرال ها آغاز شده است.

تحلیل گر سیاسی رادیوی سوئد، توماس رامبری، می گوید که مبارزه با جرایم و اقتصاد دو موضوعی است که دولت جدید آن را دنبال خواهد کرد.

۱۵۸ کمون از ۲۹۰ کمون کشور دارای رهبری اکثریت است، اما در ۷۲ کمون، این برتری از بین رفته است. در میان احزابی که اکثریت خود را از دست داده اند هم احزاب سبز و سرخ، هم ائتلاف قدیمی بورژوازی و هم همکاری فرا جناحی وجود دارد. برای نمونه در کمون های کیرونا و لکسند، آرای حزب سنتر به شدت کاهش یافته و در نتیجه این کمون ها، رهبری اکثریتی خود را از دست داده اند.

همچنین در انتخابات سراسری ۲۰۱۸، حزب مودرات بزرگ ترین حزب در گروه جوانان ۱۸ تا ۲۱ ساله بود، اما حزب دموکرات های سوئد نیز بر پایه بررسی تلویزیون سوئد، آرای خود را از ۱۲ درصد در انتخابات ۲۰۱۸، به ۲۲ درصد رسانده و در ردیف دوم احزاب پارلمانی قرار گرفته است.

در انتخابات ۲۰۱۸، حزب دموکرات های سوئد پشتیبانی کمتری از سوی افرادی که برای اولین بار رای دادند، نسبت به نتیجه کلی انتخابات به دست آورد.

تفاوت زیادی میان آرای زنان و مردان در این گروه در مقایسه با تمام شرکت کنندگان در انتخابات وجود دارد. البته در میان آرای شمارش شده بیش از نود هزار رای باطله وجود دارد که تعدادی از آن ها می توانند مجددا تایید شوند. در دوره گذشته انتخابات سراسر سوئد، حدود ۳۰ درصد از آرای باطله مجددا تایید شدند.

به گفته یان توریل، استاد علوم سیاسی در دانشگاه استکهلم؛ این که به چه میزان از رای دهندگان به دلیل صف های طولانی موفق به رای دادن نشدند، هنوز مشخص نیست.

نتایج شمارش شده از ۷۸ درصد حوزه های انتخابیه سوئد نشان می دهد ائتلاف احزاب راست مخالف دولت با به دست آوردن ۱۷۵ کرسی از ۳۴۹ کرسی پارلمان، در روند شمارش آرا با فاصله کمی جلوتر از رقبای خود است.

از سوی دیگر، احزاب حامی دولت سوسیال دموکرات ماگدالنا اندرسون، نخست وزیر، تا کنون ۱۷۴ کرسی پارلمان را کسب کرده اند. احزاب رقیب او طیفی از احزاب میانه راست و راست افراطی هستند، مانند لیبرال ها، میانه روها، دموکرات مسیحی ها، و «دمکرات های سوئد» که بر خلاف نامش، راست افراطی و نژادپرست است.

جناح های موسوم به جناح راست و چپ، جناح راست با اختلاف یک کرسی پارلمانی و تنها ۹ دهم درصد آرا از جناح سبز و سرخ در پارلمان پیش افتاده است.

با توجه به این که تفاوت موجود میان دو جناح حدود ۵۰ هزار رای است، نتیجه شمارش آرای پیش از موعد و آرای شهروندان سوئد در کشورهای دیگر که امروز چهارشنبه اعلام شد، کمی نتیجه انتخابات را به نفع جناح راست تغییر داد.

نتایج آرای ۵۹۰۰ مرکز رای دهی از جمله ۶۵۷۸ حوزه شمارش شده بود، نشان داد که جناح راست سیاسی ۴۹/۷ درصد آرا و جناح چپ سیاسی ۴۸/۸ درصد آرا را کسب کرده اند.

اگر نتایج انتخابات به همین گونه باقی بماند، اولف کریسترشون، رهبر حزب مودرات ها با حمایت احزاب دموکرات های سوئد، دموکرات های مسیحی و لیبرال ها، دولت آینده را تشکیل خواهد داد.

اداره انتخابات به خبرگزاری تی تی گفته است که نتایج اولیه انتخابات به روز چهارشنبه، زمانی که آرای خارج از کشور و آرای زود هنگام شمارش شد، مشخص خواهد شد.

پیش بینی «یان تئورل»، پروفیسور علوم سیاسی در دانشگاه استکهلم، این بود که آرای شهروندان سوئد در کشورهای دیگر که می تواند بیش از ۲۰۰ هزار رای باشد و به طور معمول برای دو حزب مودرات و لیبرال بوده، این بار نیز می تواند به سود جناح راست تمام شود.

افزایش آمار تیراندازی گروه های خلاف کار، مهاجرت، مسائل مربوط به جذب مهاجران در جامعه، و بهای فزاینده انرژی از مسائل مهم انتخاباتی بود.

درحالی که خشونت قبلا به نقاط مشخصی محدود می شد، اکنون به فضاهای عمومی مثل پارکها و مراکز خرید گسترش یافته و به نگرانی در میان مردم عادی در کشوری که همواره جایی امن و صلح آمیز تلقی می شد دامن زده است. پس از اعلام نتایج نهایی، مهم ترین موضوع مسئله تشکیل دولت خواهد بود. اما به نظر می رسد تشکیل دولت چندان راحت نخواهد بود. چرا که برنده اصلی انتخابات ۲۰۲۲ سوئد، حزب نژادپرست و خارجی سنیز دموکرات های سوئد است. مهاجرت و آمار جرایم مسائل مهم در مبارزات انتخاباتی بود و حزب راست افراطی «دمکرات های سوئد» از نظر کسب تعداد کرسی ها در جایگاه دوم قرار گرفت. نتیجه هر چه باشد، دمکرات های سوئد که راست افراطی به حساب می آیند دستاورد قابل توجهی داشته اند چون به نظر می رسد بعد از سوسیال دمکرات ها حزب بزرگ دوم در پارلمان شوند.

جیمی اوکهسون، رهبر حزب دموکرات های سوئد

با این حال حتی در صورت اکثریت یافتن بلوک راستگرایان بعید است رهبر این حزب، جیمی آکسون، نخست وزیر شود. در عوض اولف کریتسون، رهبر «حزب محافظه کار»، احتمالا به این پست خواهد رسید. کارزار انتخاباتی این بار بر مقابله با جرم و جنایت فزاینده و تیراندازی های باندهای تبهکاران در خیابان های شهرها، گرانی مایحتاج اساسی و به ویژه بهای انرژی، متمرکز است. افزایش ناخشنودی از مهاجران نیز در این دوره از انتخابات با صراحت بیش تری ابراز شد. رای دهندگان سوئدی به خبرگزاری ها گفته بودند که کارزار انتخاباتی این بار مملو از توهین و نفرت پراکنی بود و چنددستی در جامعه را عمیق تر کرد. رای دهندگان جناح میانه و چپ جیمی آکسون، رهبر «دموکرات های سوئد» را «نژادپرست» و «متنفر از زن» می نامند و می گویند که او با تقلید از دونالد ترامپ به محبوبیت زیادی دست یافت. آکسون ۱۲ سال سابقه عضویت در پارلمان دارد. آخرین نظرسنجی های پیش از آغاز رای گیری نتایج متفاوت و پیچیده ای را پیش بینی کرده بودند: دو نظرسنجی بقای سوسیال دمکرات ها را عنوان کرده اما یک نظرسنجی اندکی تفاوت به سود جناح راست را پیش بینی کرده است. خانم آندرسون که سال گذشته برای اولین بار در تاریخ سوئد به نخست وزیری رسید، گفته است که رویه هایی را که در یک سال دوران نخست وزیری اش اعمال کرد، برای دفاع از خانواده ها ادامه خواهد داد. اقدام مهم او در ماه های گذشته حمایت از پیوستن سوئد به پیمان نظامی ناتو و ارسال سلاح و سایر کمک ها به اوکراین و توافق با رجب طیب اردوغان بر سر پناهندگان کرد بود. اردوغان در پایان نشست ناتو در مادرید از «وعده سوئد» برای «استرداد ۷۳ تروریست» سخن گفت و تهدید کرد که آنکارا در صورت عدم پای بندی طرف مقابل به تعهداتش، مانع عضویت استکهلم در ناتو خواهد شد. سوئد و فنلاند برای عضویت در سازمان پیمان آتلانتیک شمالی، موسوم به ناتو به موافقت ترکیه نیاز داشتند. خانم آندرسون نخست وزیر سوئد روز یکشنبه ۳ ژوئیه ۲۰۲۲ در یک نشست خبری در جزیره گوتلاند حاضر شده بود، در پاسخ به پرسش خبرنگاران مبنی بر این که آیا سوئد برای پیوستن به ناتو چنین وعده ای به ترکیه داده است یا خیر، گفت: «سوئد به قوانین ملی و بین المللی احترام می گذارد... اگر شما در فعالیت های تروریستی دخالت ندارید، جای نگرانی ندارید.» ینس استولتنبرگ، دبیرکل ناتو، روز دوشنبه ۱۳ ژوئن ۲۰۲۲، در جریان سفر به سوئد گفت که استکهلم گام های مهمی در جهت برآورده کردن درخواست های ترکیه برای تایید درخواست عضویتش در ناتو برداشته است. سوئد و فنلاند، در ماه های اخیر و در واکنش به حمله روسیه به اوکراین خواستار پیوستن به این ائتلاف نظامی بین المللی شدند. ترکیه که از حمایت سوئد از شبه نظامیان کرد و همچنین تصمیم قبلی آن کشور برای لغو مجوز صادرات تسلیحات به ترکیه خشمگین است، با درخواست آن ها برای پیوستن به ناتو مخالفت کرده است.

استولتبرگ در کنفرانس خبری مشترک با مگدالنا اندرسون، نخست‌وزیر سوئد، گفت: «از این که سوئد تغییر قوانین ضد تروریسم خود را آغاز کرده است، و تضمین می‌کند که چارچوب قانونی صادرات تسلیحات در جهت عضویت آینده آن در ناتو و تهدات جدیدش به اعضای آن خواهد بود، استقبال می‌کنم.»

استولتبرگ گفت: «این دو مورد گام‌های مهمی برای رفع نگرانی‌های ترکیه است.»

اندرسون گفت که سوئد قوانین تروریسم خود را تغییر داده است و در حال تحکیم هر چه بیش‌تر این قوانین است.

پیش‌تر رسانه‌های سوئدی گفتند که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه به استکهلم گفته است که اگر می‌خواهد ترکیه با درخواست سوئد برای عضویت در ناتو موافقت کند، باید وزیر دفاع خود را اخراج کند.

سوئد و فنلاند برای جلب رضایت ترکیه در پذیرش عضویت‌شان در ناتو سلسله مذاکراتی را با آنکارا آغاز کردند.

پیش از این، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، گفته بود که آنکارا نمی‌تواند به درخواست کشورهای حامی تروریسم برای ورود به ناتو پاسخ مثبت دهد.

ترکیه پیشنهاد‌های سوئد و فنلاند را به دلیل پناه دادن به افراد مرتبط با حزب کارگران کردستان (پ‌ک‌ک) و افرادی که آنکارا آن‌ها را «تروریست» می‌داند، به چالش کشیده است.

دو کشور فنلاند و سوئد در شمال اروپا، از سال ۲۰۱۹ صادرات تسلیحات به آنکارا را متوقف کرده‌اند.

به گزارش خبرگزاری رویترز، «جو بایدن»، رئیس‌جمهور آمریکا اسنادی را امضاء کرد که براساس آن واشنگتن از پیوستن فنلاند و سوئد به ناتو حمایت می‌کند.

بایدن با استقبال از دو کشور جدید اروپایی برای ورود به ناتو و امضای سند عضویت آن‌ها از سوی واشنگتن، این اقدام را آخرین گام در آمریکا برای عضویت سوئد و فنلاند در ناتو اعلام کرد. او در مورد ورود این دو کشور به ناتو گفت: «این لحظه نقطه عطفی بود و هست. من به اتحاد و امنیت و ثبات بیش‌تر نه تنها در اروپا و ایالات متحده بلکه در همه جهان اعتقاد دارم.»

چندی پیش مجلس سنای آمریکا نیز با ۹۵ رای موافق در برابر تنها ۱ رای مخالف از گسترش ناتو حمایت کرده بود. این رای‌گیری در تضاد شدید با برخی مسایل در واشنگتن در دوران دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق جمهوری خواه بود که سیاست خارجی «اول آمریکا» را دنبال و از متحدان خود در ناتو انتقاد می‌کرد.

سوئد و فنلاند در پاسخ به حمله روسیه به اوکراین در ۲۴ فوریه گام‌های لازم را برای عضویت در ناتو برداشتند. مسکو بارها به هر دو کشور نسبت به پیوستن به این ائتلاف هشدار داده است.

۳۰ متحد عضو ناتو حدود دو ماه پیش پروتکل‌های الحاق سوئد و فنلاند را در جریان نشست این سازمان امضاء کرده بودند. گفته شده الحاق عضو جدید به ناتو باید توسط پارلمان ۳۰ عضو سازمان تصویب شود.

حزب سوسیال دموکرات، تحت رهبری ماگدالینا اندرسون از سال ۲۰۱۴ در قدرت بوده و از دهه ۱۹۳۰ نقش پررنگ و غالبی در منظره سیاسی این کشور داشته است.

ماگدالینا اندرسون نخست‌وزیر سابق حزب سوسیال دموکرات

در چنین وضعیتی، احتمال دارد که حزب محافظه‌کار «مودرات» مامور تشکیل دولت خواهد شد اما این که در رده سوم قرار گرفته پدیده تلخ برای این حزب است.

شکی نیست که دولت آینده سوئد، دولت ضعیف و شکننده خواهد بود. چنین دولتی دست کم هر سال با چالش‌های جدی مخصوصاً در تصویب بودجه مواجه خواهد شد.

در این انتخابات بیش از ۱۰۲ حزب سیاسی برای انتخابات پارلمانی ثبت نام کرده بودند و احزاب غیرپارلمانی، بیش از یک و نیم درصد آرای انتخابات را به خود اختصاص دادند.

حزب نیانس که به عنوان حزبی «اسلام‌گرا» شناخته می‌شود از جمله تنها در مالمتوانست ۲ و هشت دهم درصد آرا را برای ورود به شورای شهر، کمون به دست بیاورد که پایین‌تر از حد نصاب سه درصد برای ورود به این شورا است.

رسانه‌های سوئدی از چندین هفته پیش از شانسه به شانسه بودن و اختلافی بسیار جزئی میان بلوک‌های چپ و راست در این انتخابات صحبت می‌کردند و مبارزات انتخاباتی این دوره پرحرارت و اغلب با الفاظ خیلی تند و اهانت‌آمیز همراه بوده است.

حزب «دمکرات‌های سوئد» که در اواخر دهه ۱۹۸۰ از یک جنبش نئونازی متولد شد یک حزب ضدمهاجرت است و در سال ۲۰۱۰ با ۵/۷ درصد آرا وارد پارلمان شد، اما سهم خود را در سال ۲۰۱۸ به ۱۷/۵ درصد افزایش داد. این بار این حزب احتمالاً بیش از ۲۰ درصد آرا را کسب می‌کند.

جیمی آکسون ۴۳ ساله، رهبر این حزب، به هوادارانش گفت: «ما اکنون دومین حزب بزرگ در سوئد محسوب می‌شویم. اکنون می‌دانیم که اگر قرار است تغییری در قدرت صورت گیرد، ما در آن نقش محوری خواهیم داشت.»

او در طول ۱۷ سال فعالیتش به عنوان رهبر این حزب، یک جنبش خشونت‌آمیز نئونازی موسوم به «سوئد سوئدی را حفظ کنید» را رهبری کرده است. آکسون در خانواده‌ای متوسط با پدر و مادری کارآفرین بزرگ شد. او در دهه ۱۹۹۰، پس از یک دوره فعالیت ناامیدکننده در حزب اصلی جناح راست یعنی محافظه‌کار میانه‌رو، به دموکرات‌های سوئد پیوست. سپس دانشگاه لوند را بدون این که مدرکی بگیرد، ترک کرد و در سال ۲۰۰۵، رهبری حزب «اس‌دی» را به عهده گرفت. در آن زمان، حمایت رای‌دهندگان از این حزب حدود یک درصد بود.

پس از شروع فعالیت آکسون، این حزب تغییرهایی اساسی را شاهد بود؛ لوگوی مشعل آبی و زرد خود را با یک گل شقایق جایگزین کرد و قول داد که ریشه‌های نژادپرستانه و خشونت‌آمیز را کنار بگذارد. این حزب سپس در سال ۲۰۱۲، سیاست «تحمل صفر» علیه نژادپرستی را اعلام کرد. رشد طرفداری از حزب آکسون در کنار مهاجرت شدید به سوئد رخ می‌دهد. سوئد کشور که ۱۰/۳ میلیون نفر جمعیت دارد و در دهه گذشته پذیرای حدود نیم میلیون پناهنده بوده است.

اولف کریتسون رهبر «حزب محافظه‌کار» در سال ۲۰۱۹ با شروع مذاکره با دمکرات‌های سوئد یک جابه‌جایی عمده در عالم سیاسی این کشور را رقم زد چون دمکرات‌های سوئد تا پیش از آن یک حزب منزوی به حساب می‌آمدند.

صرف‌نظر از نتیجه انتخابات، سوئد احتمالاً مانند آن‌چه در سال ۲۰۱۸ رخ داد، با روند طولانی تشکیل دولت مواجه خواهد شد. در حال حاضر هشت حزب سیاسی با ۳۴۹ کرسی در پارلمان سوئد حضور دارند. طبق برخی نظرسنجی‌ها ائتلاف چپ با اختلاف اندکی پیروز انتخابات خواهد شد.

ائتلاف چپ متشکل از حزب سوسیال‌دموکرات، حزب سبزها و حزب چپ است. ائتلاف راست نیز متشکل از حزب میانه‌رو محافظه‌کار، حزب دموکرات مسیحی، حزب لیبرال و حزب دموکرات سوئد است.

در آخرین انتخابات سراسری که در ۹ سپتامبر ۲۰۱۸ با مشارکت ۸۷ درصدی انجام شده حزب سوسیال‌دموکرات با ۲۸/۶ درصد آرا به عنوان حزب اول انتخاب شد. حزب محافظه‌کار میانه‌رو در اپوزیسیون اصلی نیز با ۱۹/۸۴ درصد در جایگاه دوم قرار گرفت.

اکنون زود است که ارزیابی کنیم جنبش‌های اجتماعی هم‌چون جنبش کارگری، جنبش زنان، جنبش زیست‌محیزی، جنبش ضدجنگ، جنبش ضدراسیسم و غیره چه عکس‌العملی در مقابل تعرض هرچه بیش‌تر جناح راست به زیست و زندگی و معیشت مردم نشان خواهند داد.

سوئدی‌ها به تبعیت از فرانسوی‌ها، شعار معروف «Do not touch My friend, - Rör inte min kompis» (به دوست من دست نزن) که اولین بار در سال ۱۹۸۵ در فرانسه و علیه نازیست‌ها، راسیست‌ها و گروه‌های فلانژ به کار گرفته شد، در حمایت و دفاع از حق پناهندگی در جامعه سوئد، رایج کردند. شعاری که در مدت کوتاهی تبدیل به یک شعار جهانی شد. گذشته از تعاریف قانون، تبصره، مفاد، مقررت و قوانین پناهندگی، در باور نسل قدیمی‌تر و نسل میانه سوئد، پناهنده کسی است که نیاز به سرپناه دارد و باید امکانات اولیه سرپناهی را برایش فراهم کرد. نسل پناهندگان گذشته، اگر تحصیلات دانشگاهی و یا سواد دانشگاهی نداشتند، اما خود را به رعایت اخلاق، مرام، صداقت و تلاش برای انطباق و سازگاری با زندگی سوئدی‌ها ملزم می‌دانستند. در حالی که اکثریت نسل کنونی مهاجرین و پناهندگان، به دلیل نفرت‌پراکنی جریان‌های نژادپرست و خارجی‌ستیز در نزد سوئدی‌ها با بدبینی و گاهی نفرت قضاوت می‌شوند. سوئد در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ میلادی به سیاست‌های «شبه سوسیالیستی» گرایش داشت. این کشور را بهشت سوسیال‌دموکراسی می‌شناختند. اما در همان دهه‌ها اخیر، اجرای سیاست‌های رفاهی خدمات دولت رفاه، آن‌چنان عجیب بود که حتی صدای بسیاری از طرفداران حزب سوسیال‌دموکرات را نیز در آورده بود؛ از جمله «برگمان»، کارگردان معروف سینما که در اعتراض به این سیاست‌ها از سوئد مهاجرت کرد. هم‌چنین اخیر «پیر ژوری» از دیپلمات‌های سابقه حزب سوسیال‌دموکرات، گفته که از توافق دولت با اردغان بر سر پناهندگان کرد و عضویت سوئد در ناتو احساس شرم می‌کند. با گذر شدن حرکت اقتصاد سوئد در دهه ۸۰ و بحرانی شدن اوضاع در ابتدای دهه ۹۰ اقتصاد سوئد به سمت آزادسازی تغییر مسیر داد. کاهش مداخله دولت، خصوصی‌سازی بخش آموزش و بهداشت و صندوق‌های

بازنشستگی قدم‌هایی بودند که دولت سوئد به سمت اقتصاد آزاد برداشت. در چند دهه گذشته تاکنون، رفاه در سوئد و برخورد انسانی و تامین مسایل معنوی و مادی پناهندگان و مهاجرین توسط دولت سوئد، به‌طور محسوس وجود داشته و هنوز هم دارد، سوئد انتخاب مناسبی برای پناهندگان بود. می‌توان به سابقه مهاجرت‌های نسبتاً بزرگ به سوئد در اواخر دهه ۱۸۶۰ تا اواخر دهه ۱۹۸۰ تا ۱۹۹۰ اشاره کرد. می‌توان در این سه دهه به پناهندگان ایرانی، یونانی، ترکیه‌ای، پناهندگان یوگسلاوی سابق و کشورهای حوزه بالکان، و پناهندگان سهمیه سازمان ملل که ناشی از جنگ، قحطی، گرسنگی و نسل‌کشی بوده، اشاره کرد. از دهه ۲۰۰۰، به بعد تعداد مهاجران افزایش یافت و در سال ۲۰۱۶ به بالاترین حد خود رسید. اوضاع افغانستان، سوریه، چچن، عراق و عواملی مثل: گرسنگی، قحطی، جنگ‌های قبیله‌ای و کودتا در کشورهای آفریقائی نیز، موجب کوچ خانوادگی و یا گروه‌های زیادی از ساکنان سومالی، سنغال، غنا، اتیوپی به سوئد شده است.

عجیب آن است به‌جای این که در سال‌های اخیر، نهادهای دولتی و مهاجرین، اهمیت لازم را به جذب پناهندگان و مهاجرین در جامعه سوئد نداده‌اند در نتیجه حاشیه‌نشینی بیش‌تر شده است. این وضعیت در شکل کلان، تاثیر منفی و تخریب‌کننده هم بر جامعه سوئد و هم زیست و زندگی پناهندگان و مهاجرین دارد.

امروزه حدود ۲۱/۵ درصد از جمعیت سوئد، دارای پیشینه‌ای خارجی هستند و فرهنگ‌های بسیاری با انبوهی از تناقض‌ها و تضادهای پنهان و یا آشکار در کنار هم زندگی می‌کنند. گذشته از این موضوع، جوامع امروزی حتی بدون مهاجرت، مثلاً از طریق جهانی شدن و اینترنت، فرصت تغییر دارند. اکثریت نسل سوم و چهارم پناهندگان، از کشورهای دیکتاتوری و یا از کشورهای فقیر و جنگ‌زده به سوئد آمده‌اند. به همین دلیل چندان آشنایی با جامعه نسبتاً باز و دموکرات، حقوق فردی و اجتماعی، ندارند. گذشته از این، برخی از آن‌ها چندان علاقه‌ای برای وقت گذاشتن و فراگیری آرای و افکار این جامعه، از خود نشان نمی‌دهند. در حالی که سوئد کشوری است که دموکراسی پارلمانی، آزادی بیان و تعداد زیادی از حقوق اساسی انسان مانند آزادی تجمع، آزادی مطبوعات، آزادی مذهب در قانون اساسی آن ذکر و نسبتاً در جامعه نهادیه شده‌اند. هم‌چنین یک قانون ضد تبعیض، یک قانون برابری و یک عمل در مورد اقلیت‌های ملی و زبان‌های اقلیت وجود دارد. با این وصف، بسیاری از پناهندگان و مهاجران هنوز نتوانسته‌اند خود را با فرهنگ و آداب و اصول دموکراتیک در قوانین سوئد وفق بدهند و همراهی کنند. زبان، مهم‌ترین راه ارتباطی است و نقش مهمی در همبستگی انسانی و جذب شدن در جامعه دارد. اما آمار قابل توجهی از پناهندگان نشان داده آنان طی دو دهه اخیر نتوانسته‌اند با یادگیری زبان سوئد خود را سازگار با جامعه کنند. افزایش خشونت باندهای تبه‌کار و مافیایی و گروهی که اکثریت آن ریشه در باورهای غلط سیاسی و یا عقیدتی دارد، همواره در کمین جوانان خارجی نشسته‌اند تا از موقعیت ضعیف آنان در جامعه، سوءاستفاده کنند و آن‌ها را جذب کارهای خلاف خود نمایند. این وضعیت نیز بهترین خوراک تبلیغاتی سازمان و گروه‌های نژادپرست به‌ویژه حزب نژادپرست دموکرات‌های سوئد شده است. اکنون دموکرات‌های سوئد موضع سخت‌تر از گذشته علیه مهاجرت اتخاذ خواهند کرد و احزاب دیگر نیز برای از قافله رای‌دهندگان عقب نمانند به این سیاست‌های خارجی ستیز تن داده و یا دست کم سیاست سکوت در پیش گرفته‌اند.

علاوه بر این‌ها، اکنون شکاف بین نسل‌های قدیمی‌تر و جدیدتر مهاجران بیش‌تر شده است.

هم‌چنین پارلمان سوئد، سال گذشته پس از آن که حزب چپ از طرح دولت خانم اندرسون برای کاهش کنترل اجاره بها عقب‌نشینی کرد، پیش‌تر هم حزبی وی استعفان لوفون نخست وزیر وقت نیز با رای عدم اعتماد از سمت خود برکنار شده بود. اما بعداً به دلیل این که احزاب مخالف از حمایت کافی برخوردار نبودند، مجدداً به کار خود بازگردانده شد. اندرسون سپس در ماه نوامبر سال گذشته، پس از استعفای لوفون به قدرت رسید. لوفون از سال ۲۰۱۴ رهبری کشور و حزب را بر عهده داشت.

در هر صورت شکی نیست که دولت احزاب جناح راست، تغییراتی در سیاست مهاجرتی کشور ایجاد خواهند کرد. بررسی که اکوت (رادیو سوئد) انجام داده نشان می‌دهد هر چهار حزب جناح راست هم در زمینه اقامت دائم و هم در زمینه پیوند خانوادگی خواهان وضع مقررات سختگیرانه‌تری هستند. این احزاب هم‌چنین می‌خواهند الزام ارزیابی دانش زبان سوئدی را برای اعطای شهروندی وضع کنند. ماریا مالمر ستینگراد، مسئول سیاست مهاجرتی حزب مودرات‌ها می‌گوید: «زبان برای آشنایی با جامعه که زندگی می‌کنید تعیین‌کننده است.»

نهایت برنده اصلی انتخابات ۱۱ سپتامبر، حزب نژادپرست و خارجی‌ستیز دموکرات‌های سوئد هستند که ثابت کرده‌اند اکنون حمایت از یک حزب راست افراطی در سوئد از نظر اجتماعی قابل قبول است. کسانی که یک عملیات رسانه‌ای بسیار قوی ایجاد کرده‌اند که در انتقال پیام خود در کانال‌های رسانه‌های اجتماعی و یوتیوب موفق بوده است.

در پایان می‌توانیم تاکید کنیم که در این دوره از انتخابات، مهاجران و پناهندگان یکی از چالش‌های مهم در کنار چالش‌های دیگری است، که جامعه سوئد را در آستانه بحران بزرگی برده است. طرفداران بلوک راست بخش عمده مشکلات جاری در این کشور به‌ویژه رشد جرم و جنایت را به موضوع مهاجرت و ورود مهاجران در دو دهه اخیر ربط می‌دهند.

در حالی که به‌معنای واقعی تورم سرسام‌آور، بحران اقتصادی، افزایش هزینه‌های انرژی و فرآورده‌های شیمیایی، افزایش ناگهانی قیمت‌ها، جنگ اوکراین، پیوستن به ناتو، ضعف در برابر ترکیه، افزایش بیکاری، کاهش ارزش کرون، بیمه‌های درمانی و بازنشستگی، آثار کرونا و به خطر افتادن دموکراسی پارلمانی، از جمله چالش‌های پیش روی دولت، مجلس و شهروندان سوئدی است.

قیمت برق که از سال ۲۰۲۰ به‌طور متوسط بین ۴ تا ۵ برابر افزایش یافته، به موضوع مهمی در مبارزات انتخاباتی تبدیل می‌شود. همه طرف‌ها سعی می‌کنند خود را با دستور العمل‌های خاص متمایز کنند. در این میان بخصوص اپوزیسیون جناح راست متشکل از

محافظه کاران، دموکرات‌های مسیحی و دموکرات‌های سوئد، که می‌خواهند دولت بعدی را تشکیل دهند، موضوعی را از چمدان بیرون آورده‌اند که در آلمان نیز بحث‌های پوچی را به راه انداخته و آن انرژی هسته‌ای است.

بزرگ‌ترین وعده تبلیغاتی آن‌ها از نظر مالی، سرمایه‌گذاری تاریخی در انرژی هسته‌ای جدید است. قرار است ۴۰۰ میلیارد کرون، معادل ۴۰ میلیارد یورو، به عنوان ضمانت‌های دولت سبز در دسترس قرار گیرد - با این استدلال که این بهترین سیاست آب و هوایی است. مشکل این طرح نه تنها این است که هنوز هیچ بازیگر اقتصادی که حاضر باشد ریسک سرمایه‌گذاری در انرژی هسته‌ای جدید را بپذیرد، پیدا نشده است، همچنین این برنامه برای حل بحران انرژی کنونی طرفدار زیادی ندارد. تجربه فنلاند نشان داده است که ساخت رآکتورها چه قدر طول می‌کشد. به همین دلیل است که لیبرال‌های دست راستی در این کشور خواهان راه‌اندازی مجدد رآکتورهای ۱ و ۲ نیروگاه هسته‌ای رینگالز هستند که پس از ۴۴ سال فعالیت در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ متوقف شدند.

در حال حاضر سوئد و سایر کشورهای اسکاندیناوی و اروپایی از نظر اقتصادی در وضعیت بحرانی به‌سر می‌برند و همین مسئله دولت آینده سوئد را با مشکلاتی به ویژه بودجه سالانه مواجه خواهد ساخت. به گزارش اداره مرکزی آمار در ماه آگوست میزان تورم ۹ درصد در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته افزایش یافته است.

این بالاترین میزان ماهیانه تورم از تابستان ۱۹۹۱ عنوان شده است. گفته می‌شود قیمت بالای برق یکی از عوامل افزایش تورم است. کریستین اوستروم، تحلیل‌گر اقتصادی رادیوی سوئد می‌گوید: اگر قیمت انرژی را محاسبه کنیم آمار نشان می‌دهد که میزان تورم ۹ درصد است. اما اگر قیمت انرژی را نیز جدا کنیم تورم بیشتر و بیشتر به دیگر بخش‌های اقتصادی راه پیدا کرده است. طوری که میزان تورم پایه از ۶/۶ درصد به ۶/۸ درصد افزایش پیدا کرده است.

هم‌چنین کرون سوئد نیز در ماه‌های اخیر ارزش خود را در برابر دلار از دست داده و نزدیک به پایین‌ترین رکورد خود رسیده است. این وضعیت می‌تواند باز هم به افزایش تورم و بالا رفتن قیمت‌ها بیانجامد.

بی‌تردید کم شدن ارزش کرون در برابر ارزهای خارجی، بهای کالاهای وارداتی به سوئد افزایش می‌یابد و باعث بالا رفتن تورم بیشتر می‌شود. بالا رفتن قیمت نفت در جهان و جنگ در اوکراین را نیز از عوامل دیگر افزایش تورم در سوئد و سایر کشورهای اروپایی است.

در چنین شرایطی، و با ادامه جنگ روسیه در اوکراین و تحریکات مداوم پیمان نظامی ناتو علیه روسیه، هم‌چنین آمریکا علیه چین، جهان بشری را شدیداً نگران کرده است. تا این جا نیز، جنگ روسیه و اوکراین سیستم سرمایه‌داری و گرایش‌های راست‌تر و وحشی‌تر آن، هم‌چون فاشیست‌ها و راسیست‌ها و میلیتاریست‌ها را حریص‌تر و زبان‌درازتر و پر روتور کرده است.

سازمان بین‌المللی کار، در آخرین گزارش خود نوشته که شمار افرادی که برخلاف میل مجبور به کار یا ازدواج شده‌اند، در سال‌های اخیر به حدود ۵۰ میلیون نفر در هر روز افزایش یافته است.

به گزارش خبرگزاری رویترز، این سازمان تأکید کرد بحران‌هایی چون همه‌گیری کووید ۱۹، درگیری‌های مسلحانه و تغییرات اقلیمی منجر به اختلال بی‌سابقه در اشتغال و تحصیل و تشدید فقر و مهاجرت‌های اجباری شده است.

در مقایسه با آخرین ارزیابی‌های انجام شده در سال ۲۰۱۶، شمار افراد درگیر «بردگی مدرن» به میزان تقریباً ۹/۳ میلیون نفر افزایش یافته است.

براساس تازه‌ترین آمارها، رقم کار اجباری در بردگی مدرن، ۲۷/۶ میلیون نفر در سال ۲۰۲۱ را تشکیل می‌داد که بیش از ۳/۳ میلیون نفر از این تعداد کودکان بودند و رقم ازدواج اجباری نیز ۲۲ میلیون نفر اعلام شد. در این گزارش عنوان شده که از هر پنج کودک یک کودک به کار اجباری مشغولند و بیش از نیمی از آن‌ها گرفتار استثمار تجاری جنسی شده‌اند.

سازمان بین‌المللی کار می‌گوید بیش از نیمی از موارد کار اجباری در کشورهای با درآمد متوسط رو به بالا یا درآمد بالا روی داده و کارگران مهاجر بیش از سه برابر با احتمال بیشتری تحت تأثیر این مسئله هستند. هم‌چنین کارگران مهاجر بیش از سه برابر بیش از کارگران غیرمهاجر در معرض بیگاری اجباری هستند.

مارتین گریفیتس رییس دفتر هماهنگی امور بشردوستانه سازمان ملل متحد هشدار داد هم اکنون آمار قربانیان گرسنگی در جهان نسبت به پنج سال پیش ۱۰ برابر شده است.

دیپرکل سازمان ملل در خصوص ناامنی غذایی در جهان، گفت: ما شاهد افزایش گرسنگی جهانی بوده‌ایم که چندین دهه پیشرفت در این زمینه را معکوس کرده است.

فقر و نابرابری در جهان در حال گسترش است

دیپرکل سازمان ملل هم می‌گوید فقر و نابرابری در جهان در حال گسترش است که تشدید آن هم‌چنان مانع بهبود و توسعه کشورها می‌شود. گوترش با اشاره به تغییرات آب و هوایی هشدار داد: این تغییرات به‌معنای واقعی کلمه سیاره ما را به آتش می‌کشد.

نشریه پزشکی لانست نتیجه تحقیقات گروهی از پزشکان و کارشناسان بهداشت درباره شیوع و مقابله با بیماری کرونا در جهان را منتشر کرده که در آن از رویکرد دولت‌ها و سازمان بهداشت جهانی انتقاد شده است.

این کارشناسان مرگ بیش از ۱۷ میلیون نفر را یک «فاجعه عمیق و شکست جهانی» و نمایانگر «شکست» از طرف دولت‌ها و سازمان بهداشت جهانی در سطوح مختلف دانسته است.

در هر صورت نتیجه گیری نهایی انتخابات نشان می دهد که می توانیم با قطعیت بگوییم که دموکرات های سوئد از مدرات ها که قرار است دولت را تشکیل دهند بزرگ تر و جلوتر هستند. اما دولتی که تشکیل خواهد شد بسیار ضعیف تر و شکننده تر خواهد شد. فعلا باید منتظر بمانیم و ببینیم جنبش های اجتماعی سوئد و جهان و در پیشاپیش همه جنبش کارگری، در مقابل تعرض روزمره طبقه سرمایه دار به زیست و زندگی و معیشت کارگران و همه مزدبگیران، چه عکس العملی نشان خواهند داد!

پنجشنبه بیست و چهارم شهریور ۱۴۰۱ - پانزدهم سپتامبر ۲۰۲۲